

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. Quibus Scripturae sanctae editionibus uti solitus fuerit Origenes,
aperitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A. *respondet, & apertissimum mendaciam libera veritatis fronte confutat: & in Epist. 62. ad Theophilum, cap. 2. Sex millia Origenis Tomos non poterat quisquam legere, quos illi non scripsit: faciliusque credo restem hujus sermonis, quam auctor. in esse mentum.* Negat Hieronymus dixisse Epiphanium sex librorum Origenis millia à se lecta; imo vero tot ab Origene unquam fuisse scripta negat; quamvis id tamen percrebuisse Epiphanius asserat.

Quid sibi volunt igitur Beda in libro De sex atatibus mundi, Ado Viennensis, Hermannus Contractus, Marianus Scorus, & Conradus Urspergensis, cum Hieronymum quodam loco scripsisse aiunt, quinque millia librorum Origenis fuisse sibi perlecta? Martinus vero Polonus, & Guido Carmelita sex millia? Quid apud hunc Guidonem Isidorus, qui sic loquentem inducit Origenem:

B. *Concre, si credis, studui tot millia libror,
Quot legio missos ducit in arma viros.*

Sane videtur id sumtum ex proxime laudato Rufini loco, qui cum Epiphanius nomen non exhibeat, facile eum ad Hieronymum retulerunt Scriptores illi, quemadmodum ab Erasmo deinde & Genebrardo relatus est. Quod autem quinque librorum millia plerique notant, cum sex alij commemorent, ex corruptis, ut fere fit, numerandi notis ortum errorem puto. Vtri autem assentiendum potius, vel Hieronymo tot scriptos ab Origene libros perneganti, an Epiphanio id vulgi sermone ferri asserenti, equidem nescio. Fama quippe, futilis auctor: Hieronymi vero inane argumentum; nam quamvis in indicibus librorum Origenis, quos in tertio vitæ Pamphili libro Eusebius pertexuerat non sex mille, sed ne

C. *tertia quidem pars reperta sit, minime hinc efficitur non plures ab Origene lucubratos, quam quot recensuerat Eusebius. Pars aliqua iam interciderat; pars ipsius effugerat diligentiam: licet enim libr. 6. Histor. cap. 32. accuratum eorum catalogum texuisse se scribat, non omnes tamen ad ipsius notitiam pervenisse crediderim.*

Ne quis vero censcat sex illa librorum millia, si modo totidem ab Origene scripti sunt, ingentia quardam volumina fuisse, cujusmodi puta Opus contra Celsum, vel Opus *ἀπὸ ἀρχῆς*, vel Tomi in Iohannē, vel Homiliae in Lucam. Epistola singulari, singuli Tomi, singulae Homiliae, suo quæque titulo & nomine in hunc censum venerunt; atque ita facile ingens ille numerus prodiit, qui nec superat fidem, nec valde mirabilis est. Fertur Didymus Alexandrinus Grammaticus ad tria millia librorum, & quingentos scripsisse. Narrat Georgius

D. *Alexandrinus pios quosdam viros post Chrysofomi mortem, Homiliae ejus octingentas supra quatuor mille, cum omnes non possent, in unum collegisse. Tantam vero librorum Chrysofomi ejusdem copiam fuisse tradit Suidas, ut numerum superarent: tum quasi rem non satis significasset, addit: ἅπασαν τὴν οὐρανὸν ἀνά κλάσιν ἡ ἀεὶ δὲ μὲν, οὐκ αἰσθητὰ, διὰ τὴν μῆλιν τὴν τὰ πάντα γενέσθαι αἰετῶν. Ejus vero lucubrationum recensere numerum, non hominis, sed Dei potius est, qui omnia cognoscit.* Fertur Theodorus Mopsuestenus plusquam decem voluminum millia edidisse, Raymundus vero Lullius plusquam quatuor. Causa igitur non erat cur sex mille libros ab Origene fuisse scriptos tam præfacta asseveratione Hieronymus inficiaretur; cum eum præfertim fateatur mille & eo amplius tractatus in Ecclesia fuisse locutum, & innumerabiles præterea Tomos edidisse. Indicem porro librorum ipsius, post

E. *Eusebium, idem quoque concinnaverat Hieronymus in voluminibus Epistolarum, quas ad Paulam scripserat; & Origenem cum Varrone, viro πολυγράφῳ contulerat, ut ipse de se testatur in libro De scriptor. Eccles. cap. 85.*

VI. Cæterum cum circa Libros sacros labor Origenis, & industria potissimum versata sit, non eadem Editione in iis interpretandis usus est: in Homiliis siquidem quas ad populi captum accommodabat, Editionem sequebatur Commune, quam usu quotidiano populus conterebat; in Tomis vero Ebraicam veritatem, aliasque Editiones consulebat. Hieronymus in Proœmio Traditionum Ebraicarum: *De Adamantio autem silco; cujus nomen (si parva licet componere magnis) meo nomine invidiosius est: qui cum in Homiliis suis, quas ad vulgum loquitur, Commune Editionem sequatur; in Tomis, id est in disputatione majori, Ebraica veritate scriptus, & suorum circumdatus agminibus, interdum lingua peregrina quærit auxilia.* Quocirca Scripturæ testimonia ab eo sæpenumero aliter relata reperies, ac in Editionibus concepta sunt, quæ hodie circumferuntur: quod & ex memoriæ perfidia aliquando contigit. Par in Evangeliorum depromtis ab eo locis discrimen occurrit; nam præterquam quod variantes suas lectiones Novi quoque Testamenti Codices habebant, ut hodieque habent; utebatur ad hæc sæpenumero Adamantius Evangelio secundum Ebræos, ut tradit Hieronymus in libr. De script. Eccles. cap. 4. atque inde discrepantiam illam extitisse conjicio.